

Avdelning: Plan och Miljö
Handläggare: Jarmo Riihinen
Telefon: 08-508 288 20
Fax: 08-508 274 75
E:post: jarmo.riihinen@miljo.stockholm.se

MHN 2007-03-22 p 20

Vad gör vi åt tillsynen av partikelhalterna i luften?

Skrivelse av Åsa Romson (mp)

Förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens redovisning

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Bakgrund

Åsa Romson (mp) har i en skrivelse daterad den 30 januari 2007 till Miljö- och hälsoskyddsnämnden betonat att tillsynen av partikelhalterna i Stockholmsluften måste aktiveras. Åsa Romson pekar också på problemet med att flera skolor exponeras för höga partikelhalter. Skrivelsen finns som bilaga 1.

Miljöförvaltningens tillsyn angående PM 10

Miljöförvaltningen har 2002 kartlagt halterna av PM 10 i hela staden och följer genom mätningar kontinuerligt partikelhalterna på flera platser i staden. Stockholms Luft och Bulleranalys (SLB) har också på uppdrag av Liljeholms stadsdelsnämnd gjort särskilda utredningar av partikelhalterna vid Blommensbergsskolan, Gröndalsskolan, Nybohovsskolan och Västbergaskolan. SLB ska också, på uppdrag av landstinget, under våren 2007 göra en översiktlig studie av luften vid skolor och daghem i staden.

När det gäller tillsynsåtgärder skrev Miljöförvaltningen 2005 fram två ärenden till Miljö- och hälsoskyddsnämnden om miljö kvalitetsnormen för PM 10, dels gällande stadens egna vägar, dels angående Vägverkets vägar.

När det gäller ärendet om stadens vägnät beslöt Miljö- och hälsoskyddsnämnden den 26 april 2005 att hemställa till Kommunstyrelsen att genomföra åtgärder mot PM 10. Kommunstyrelsen gav den 15 juni 2005 Stadsledningskontoret i uppgift att leda arbetet med att ta fram förslag på åtgärder, vilket ledde till att Stadsledningskontoret presenterade förslag på åtgärder. Kommunstyrelsen fattade den 14 december 2005 beslut om genomförandet av åtgärderna.

Efter att Kommunstyrelsen 14 december 2005 fattat beslut om åtgärder mot PM 10 har Miljöförvaltningen kontinuerligt följt arbetet.

När det gäller de statliga vägarna uppmanade Miljö- och hälsoskyddsnämnden den 11 oktober 2005 Vägverket att genomföra en rad åtgärder. Vägverket har därefter lämnat redovisningar av sitt åtgärdsarbete den 9 december 2005 och den 27 februari 2006.

Miljöförvaltningen arrangerade i januari 2006 ett nordiskt seminarium om åtgärder mot PM 10. Vid seminariet utbytte olika städer erfarenheter av väghållning och miljötillsynen med koppling till partiklar. Deltagare på seminariet var representanter från miljökontor och väghållare.

Förvaltningen har även deltagit i en arbetsgrupp ledd av länsstyrelsen som haft i uppgift att lämna en lägesredovisning till regeringen om åtgärdsprogrammen för att klara miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid respektive partiklar.

Förvaltningen uppmanade under hösten 2006 Trafikkontoret att redovisa läget avseende åtgärdsarbetet mot PM 10 och kvävedioxid. Trafikkontoret inkom i december 2006 med sin redovisning. En liknande uppmaning om redovisning har för övrigt riktats till Vägverket angående redovisning av åtgärdsarbetet mot kvävedioxid.

Stadens åtgärdsprogram avseende PM 10

Det åtgärdsprogram mot PM 10 som Kommunstyrelsen fattade beslut om den 14 december 2005 innehöll följande fysiska åtgärder:

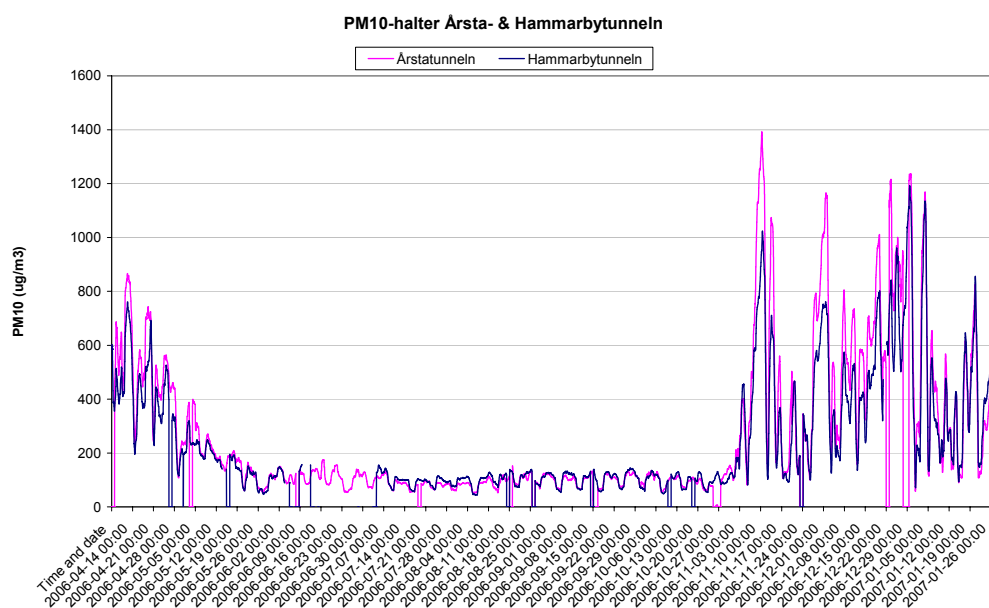
- Informationskampanj till medborgarna om dubbdäcksanvändning.
- Utvidgade försök med kalciummagnesiumacetat (CMA).
- Uppvaktning av regeringen angående ny lagstiftning för användning av dubbdäck.

Informationsarbete om dubbdäckens negativa påverkan på partikelhalterna bedrevs under hösten 2005 och våren 2006. Från staden deltog Trafikkontoret och Miljöförvaltningen i arbetet. En ny informationskampanj förbereddes under hösten 2006, men staden beslöt att inte delta i arbetet.

Trafikkontoret bedrev under vintern 2005/2006 dammbindning med CMA på innerstadens mest trafikerade gator och på infarter där boende och arbetande utsätts för höga partikelhalter. Efter problem med halkbildning under våren 2006 vid användning av CMA har försöket avbrutits på stadens vägnät. Trafikkontoret anger att de för närvarande söker lämplig spridarutrustning för att kunna sprida ut CMA på ett jämnare sätt så att halkproblem inte uppstår. Efter att lämplig utrustning erhållits avser Trafikkontoret studera dammbindning på Sveavägen där halksituationen samtidigt följs.

Förvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen bedömer att en minskad dubbdäcksanvändning är den viktigaste enskilda åtgärden för att miljö kvalitetsnormerna för PM 10 ska kunna klaras. Sambandet mellan dubbdäcksanvändning och PM 10-halter visas av nedanstående figur där PM 10-halterna i Årstatunneln och Hammarbytunneln visas under olika årstider. Figuren visar att halterna sjunker på våren när dubbdäcksanvändningen minskar för att snabbt öka på hösten när dubbdäck sätts på en stor del av bilarna.

Figur: PM 10-halterna i Årstatunneln och Hammarbytunneln under olika årstider 2006-2007. Källa: Vägverket.

Nuvarande lagstiftning möjliggör inte avgifter på dubbade vinterdäck och förvaltningen saknar rådighet att tillsynsvägen minska dubbdäcksanvändningen. Regeringen har gett Vägverket i uppdrag att utreda möjliga åtgärder för att minska partikelemissionerna från slitage och uppvirvling från vägtrafiken. Uppdraget ska redovisas senast den 2 april 2007.

Trafik- och renhållningsnämnden gav den 6 mars 2007 Trafikkontoret i uppdrag att ta fram ett underlag för att tillskriva Regeringen med en begäran om

att lagstiftningen ändras så att Stockholms stad har följlighet att förkorta den tiden under vilken dubbäckstvång gäller. Miljöförvaltningen anser att staden därjämte bör föreslå Regeringen att ändra lagstiftningen så att det öppnas en möjlighet att införa extra avgifter på dubbdäck. En sådan framställan bör samordnas med Trafikkontorets uppdrag.

Kommunstyrelsen fattade den 14 december 2005 beslut om ett åtgärdsprogram, och det är Stadsledningskontoret som har i uppgift att leda stadens åtgärdsarbete. Miljöförvaltningen följer detta arbete och bedömer att det i nuläget inte finns möjlighet att kräva ytterligare tekniska åtgärder av trafikhuvudmännen avseende åtgärder mot PM 10. Förvaltningen anser dock att staden snarast bör återuppta informationsarbetet om dubbdäckens påverkan på partikelhalterna. Detta informationsarbete är också utpekat som en av åtgärderna i regeringens åtgärdsprogram mot partiklar och är en åtgärd där staden har faktisk rådighet.

Slut

Bilagor:

Bilaga 1 "Vad gör vi åt tillsynen av partikelhalterna i luften?" Skrivelse av Åsa Romson (mp)."